

**ARTE DRAMATIKO GOI MAILAKO ARTE IRAKASKUNTZETAKO GRADU
TITULUA.**

INTERPRETAZIOA

**TÍTULO DE GRADO EN ENSEÑANZAS ARTÍSTICAS SUPERIORES DE ARTE
DRAMÁTICO INTERPRETACIÓN
IRAKASKUNTZA GIDA / GUÍA DOCENTE
2026-2027**

ARTE ESZENIKOEN PEDAGOGIA/PEDAGOGÍA DE LAS ARTES ESCÉNICAS

1. Identifikatzaileak

MATERIA: arte eszenikoen pedagogia

KREDITUAK: 4 ECTS

IRAKASGAI-MOTA: derrigorrezkoa

MAILA: 4

ORDU KOPURUA GUZTIRA: 120

ORDU PRESENTZIALAK: 96

ORDU OSAGARRIA: 24

IRAKASGAIA EMATEKO ALDIA: Urte osoa

IRAKASTEN DEN HIZKUNTZAK: Euskara / Gaztelera

2. Irakasleak

Izena eta abizenak	Helbide elektronikoa
Beñat Urrutia Pujana	burrutia@dantzerti.eus

3. Ikasgairen deskribapena

(EHAAre arabera, 23/2016 DEKRETUA, otsailaren 16koa, zeinen bidez ezartzen baitira Arte Dramatikoko Goi-mailako Arte-irakaskuntzetako Interpretazioaren espezialitatea eta Euskal Autonomia Erkidegorako ikasketa-plana)

Hezkuntza-teorien, ikaskuntzaren eta garapenaren psikologiaren ezagutza. Ezagutu eta praktikan jartzea curriculumaren diseinu- eta garapen-prozesuak, plangintza didaktikokoak eta hezkuntza-

praktiketarako eta antzerki- eta eszena-animaziorako materialak egitekoak. Irakaskuntza- eta ikaskuntza-prozesuen eta antzerki-animazioko programen diseinua, garapena eta ebaluazioa bideratzen duten printzipio teoriko eta metodologikoen ezagutza, espazio, denbora eta onuradun desberdinen arabera. Irakaskuntza-, ikaskuntza- eta animazio-metodo eta -estiloen ezagutza, azterketa eta praktika. Hezkuntzaren historiaren eta antzerki-animazioaren oinarritzko alderdien ezagutza. Kasuen ikerketa eta jardunbide egokien azterketa. Hezkuntzaren eta antzerki-animazioaren gaineko ikerketa. Berme-politikak eta kalitate-kudeaketa.

4. Konpetentziak

Graduko Konpetentzia Orokorrak	
G 3	Kontzientzia kritikoa sustatzea, beraren eta besteen lanaren ikuspegi eraikitzaile bat izanez, erabiltzen dituen baliabideen eta lortu nahi dituen helburuen artean erlazio egokia ezarriko duen etika profesional bat garatuz
G 4	Komunikatzea, erakutsiz gaitasun nahikoa duela negoziatzeko eta talde-lana antolatzeke, ingurune kultural desberdinetara egiteko eta teknologia berriak erabiltzeko
Espezialitatetako Berariazko Konpetentziak	
EI4	Sormen-prozesu pertsonala ulertzeko eta oinarritzeko ikastea, lan-metodologiari zein berrikuntza estetikoari dagokienez

Zeharkako Konpetentziak	
T1	Lana era eraginkorrean eta motibatzailean antolatu eta planifikatzea
T2	Informazio esanguratsua behar bezala bildu, aztertu, laburbildu eta kudeatzea
T3	Arazoak konpontzea, eta egiten den lanaren helburuei erantzuteko erabakiak hartzea

T6	Norbere jarduera profesionalaren eta interperpersonalaren autokritika egitea
T7	Komunikazio-gaitasunak eta kritika eraikitzailea erabiltzea talde-lanean
T8	Ideiak eta argudioak era arrazoituan eta kritikoan garatzea
T9	Egoki txertatzea diziplina anitzeko taldeetan eta testuinguru kulturaletan
T13	Bikaintasuna eta kalitatea bilatzea jardun profesionalean
T14	Ikerketako metodologia menderatzea proiektu, ideia eta soluzio bideragarriak sortzean
T15	Era autonomoan lan egitea, eta ekimenaren garrantzia eta espirtu ekintzailea baloratzea jardun profesionalean
T17	Bere lan-jardunarekin, kultura bezalako ondarearen garrantziaz, horrek hainbat esparrutan duen eraginaz eta balio esanguratsuak sortzeko duen gaitasunaz sentsibilizatzen laguntzea gizarteari
Irakasgaiaren Berariazko Konpetentziak	
EA1	Diseinuko, plangintza didaktikoko eta arte eszenikoetako hezkuntza-praktiketarako materialen prestaketako printzipio teorikoak ezagutzeko
EA2	Irakaskuntza-jardunbidea ikasleen maila, adin, egoera eta motibaziora egokitzeko
EA3	Ikasgaiaren unitate didaktikoak prestatzeko, haren edukiak eta tenporalizazioa, helburuak, eta ebaluazio-metodologia ezarriz
EA4	Arte eszenikoetako irakaskuntza-jardunbidera aplikatutako ikerketa-oinarriak ezagutzeko

5. Edukiak

I .Blokea.

Hezkuntza-teoriaren bilakaera historikoa aurkeztuko da, izan diren paradigma nagusien filosofiak azalduz. Bilakaera hori arte eszenikoetara bideratuko da, hezitzaileen artean paradigma teatralak txertatuz.

Kontuan hartuko dugu arte eszenikoak immaterialak direla, eta horien izaeraren baitan proiektu hezitzaile bat dagoela azpimarratuko da. Ikusiko dugu irakaskuntza-ikaskuntza prozesua nola gauzatzen den estilo bakoitzean.

Arte eszenikoen hezkuntza berezko hori kontrastatuko da museoen tradiziotik eratorritako arteen hezkuntzarekin.

1. Gaia. Eskola baten beharra, erreperitorioa mantentzeko oinarri gisa.
2. Gaia. Sistema agrafoak, alfabetatua, magikoa eta dantza-terapia.
3. Gaia. Eduki materialak eta irakasle-ikasle rola; sistema bakoitzeko ebaluazio-modu ezberdinak.
4. Gaia. Irakaskuntza-ikaskuntza sistemetako 7 baldintza nagusiak: inklusioa eta integrazioa, sormena eta formulak.

II. Blokea.

Hezkuntza formal eta ez-formalean programazio didaktiko bat egiteko beharrezkoak diren elementuak aurkeztuko dira. Ondoren, arte eszenikoetako hainbat autore/pedagogo proposatzen dituzten aukerak azalduko dira, bai arte eszenikoen barruko sistematik, bai museoen tradiziotik sortutako pedagogiatik. Bereiziko dira teknika teatrolean oinarritzen diren autoreak eta antzerkia beste zerbait irakasteko erabiltzen dutenak. Horren arabera, sakonduko da bi ebaluazio-moduetan, ikasleen erakusketan, sekuentzializazioan, eduki, gaitasun eta baliabide didaktikoetan. Ikusiko dugu nola egin daitezkeen programazio didaktikoak arte eszenikoen ekoizpen-prozesuaren atal ezberdinetan. Arte eszenikoak sare baten parte direnez, hezkuntza kolaboratiboa eta praktika eszenikoarekin lotutako eragileen arteko ekarpen hezkuntza aurkeztuko da.

1. Gaia. Programazio didaktikoaren eta unitate didaktikoen atal ezberdinak.
2. Gaia. Programazio didaktiko posibleak ekoizpen eszenikoaren puntu ezberdinetan.
3. Gaia. Edukiak jardueretan eta eskuliburuetan nola idatzi.
4. Gaia. Ikasleen ikaskuntza-teoriak: tradizionala, konduktista, kognitibista, konstruktibista eta esperientziala.

III. Blokea.

Arte eszenikoen pedagogia barnekoak garai historiko bakoitzean nola izan diren aztertuko da. Horrela, arte eszenikoen pedagogiaren ikerketarako estrategiak aurkeztuko dira.

1. Gaia. Hezkuntza-lege ezberdinen bilakaera eta horien eragina.
2. Gaia. Ikerketa berrikuntza hezitzaile gisa.

6. Metodologia eta lanerako plana

Saioetan autore ezberdinek planteatutako gaiak eta ideiak aurkeztuko dira. Egileen testuen irakurketa ozenaren bidez ikasleei nola erreferentziatu erakutsiko zaie. Saioetan gai eta kontzeptuei buruzko hausnarketak eta eztabaidak egingo dira. Saio bakoitzaren amaieran galdeketa bat proposatuko da, hausnarketa idatziz bideratzeko. Horrez gain, artikulua eta liburuaren atal batzuk bidaltzeko, ideia batzuk sakontzeko eta klasean lantzeko aukerarik izan ez den bestelako erreferenteak edukitzeko. Halaber, ikerketa hipotetiko eta erreal batzuk planteatuko dira, ikasle guztiekin batera arte eszenikoetan ikaskuntza-metodologia ezberdinak eraikitzeko eta proposatzeko.

I. Blokea.

1. Idatzizko hausnarketak klasean, aipatutako ideia nagusien inguruko galdera sorta baten bidez bideratuak.
2. Ikasle bakoitzak mapa kontzeptual bat egingo du hezkuntza idatzigabearen eta alfabetatuaren inguruan.

II. Blokea.

1. Idatzizko hausnarketak klasean, aipatutako ideia nagusien inguruko galdera sorta baten bidez bideratuak.
2. Ikasle bakoitzak arte eszenikoetako pedagogo baten inguruko lan idatzi bat egingo du. Helburua izango da autore horrek zein estrategia, eduki, baliabide, ebaluazio eta helburu didaktiko dituen zehaztea.

III. Blokea.

1. Idatzizko hausnarketak klasean, aipatutako ideia nagusien inguruko galdera sorta baten bidez bideratuak.
2. Ebaluazio idatzi bat egingo da, pedagogia mota bakoitzak (barnekoa eta museistikoa) duen eraginari buruzkoa. Ikasle bakoitzak eztabaida-lerro bat irekiko du eta beste bi ikaskideri erantzungo die.
3. Irakasgai osoaren mapa kontzeptual bat egingo da.

Ikasgaiaren lanaren denbora planifikazioa

Eskola presentzialak	40 ordu
Banakako tutoretzak	3 ordu
Lanen prestaketa	14 ordu
Azterketak egitea [klasean idatziz]	2 ordu
Guztira	60 ordu

7. Ebaluazioa

Ebaluaziorako irizpideak eta adierazleak		
Kpt.	Irizpidea	Adierazlea
EA1	1. Arte eszenikoetako diseinuaren eta plangintza didaktikoaren printzipio teorikoak ezagutzea.	1.1 Arte eszenikoetako bi ereduen arteko bereizketa egiteko gai da
G3		1.2 Metodo bakoitzak arte eszenikoen komunitatean duen inpaktuaz hausnartzen du, eta zein beharri erantzuten dien identifikatzen du
G4		
EI4		
T14		1.3 Plangintza didaktiko baten oinarritzko atalak identifikatu eta zerrendatzen ditu
T15		
T3		
T6		
EA2		1.1. akaskuntza-ikaskuntza ereduak testuinguru ezberdinetan (adina, maila,

G3	1. Irakas-praktika maila, adin eta egoera ezberdinetara egokitzea	profesionaltasuna eta bitartekaritza) duten inpaktua identifikatzen du
G4		1.2 Arte eszenikoen ekoizpenaren fase ezberdinetan irakaskuntza-ikaskuntza sistema aplikatzeko gai da
EI4		
T9		
T10		
T13		
T14		
T2		
T1		
EA3	1. Irakasgai baten programazio didaktikoa egitea	1.1. Arte eszenikoen erronka didaktiko bat gauzatzeko eskema didaktiko bat egiteko gai da
G3		1.2 Programazio didaktiko batek izan behar dituen oinarritzko atalak ezagutzen ditu
G4		
EI4		
T1		
T2		
T3		
T8		
T7		

EA4	1. Hezkuntza-praktikara aplikatutako ikerketaren oinarriak ezagutzea.	1.1 Arte eszenikoetako hezkuntza-sistemak historian zehar identifikatzeko gai da
G 3		1.2. Errepertorio ezberdinek sor ditzaketen sistema didaktikoen inguruko mapa kontzeptual bat egiteko gai da
G 4		
EI4		
T17		
T15		
T2		
T3		
T8		
T9		
T13		

8. Ikaskuntzaren kalifikazioa

Ebaluazioa jarraitua izango da, eta ikaslearen behaketa sistematikoaren bidez gauzatuko da: arreta, gelan egindako lana, jarduerak eta parte-hartzea hartuko dira kontuan. Ebaluazio jarraitu hori baldintzatua egongo da irakasgaiaren irakaskuntza-aldiari dagozkion aurrez aurreko eskola-saioen gutxienez %80ko asistentzia betetzera. Irakasgaiaren helburuen betetzea puntuatu egingo da, irakasgaiaren gaitasunekin lotuta, aurrez aipatutako adierazleen arabera eta behean zerrendatutako tresnen bidez.

Ikasleak bloke guztiak eta kalifikazio-tresnen bidez neurtzen diren elementu guztiak gaingiduta eduki behar ditu, ebaluazio jarraituaren batez bestekoa egin ahal izateko.

Ebaluazio-tresnak

Asistentzia
Ikasleak klaseetan egindako lanaren kalitatearen eta parte-hartzearen behaketa sistemikoa.
Idatzizko hausnarketa-lanen balorazioa.
Mapa kontzeptual eta hausnarketa-lanen balorazioa.
Pedagogo bati buruzko lanaren balorazioa.
Eztabaidako edukien balorazioa.
Klaseetan eskatutako eztabaidetan irakurketen analisia egiteko gaitasunaren balorazioa.

Ohiko ebaluazioaren tresnak haztatzea eta denboralizazioa			
Tresna	Bloke	Haztapena	Gauzatzeko edo entregatzeko aldia
Asistentzia	1, 2,3	%5	Iraila-maiatza
Ikaslearen lanaren kalitatearen eta klaseetan izandako parte-hartzearen behaketa sistematikoa	1, 2, 3	%10	Iraila-maiatza
Klaseko kontzeptuei buruz egindako hausnarketa-idazlanen balorazioa	1,2,3	%25	Iraila-maiatza
Mapa kontzeptualaren balorazioa	1	%20	Azaroa

Antzerki pedagogo baten inguruko lanaren balorazioa	2	%20	Abendua
Debatearen inguruko hausnarketa	3	%15	Urtarrila
Irakurketa-debietan eskatutako testuen analisirako gaitasunaren balorazioa	1,2,3	%5	Iraila-urtarrila
Guztira	1,2,3	%100	

* Ebaluazioa jarraia galduz gero edo uko eginez gero hurrengo taulak adierazten duen ebaluazioa

Ohiko(ez jarraia) eta ez ohikoa ebaluazioaren tresnak haztatzea eta denboralizazioa			
Tresna	Blokea	Haztapena	Gauzatzeko edo entregatzeko aldia
Klasean irakurritako testuen inguruko hausnarketa-azterketa	1,2,3	%90	Ekaina
Eskuliburuan agertzen den gai baten azalpena	1,2,3	%10	Ekaina
Guztira	1,2,3	%100	

9. Ebaluazioaren ondorioak

Aurrez aurreko eskola-orduetan %20ko hutsaldi justifikatu gabekoak edo %30eko hutsaldi justifikatuak gainditzen direnean, ikasleak ebaluazio jarraitua galduko du. Ebaluazio jarraituaren galera, irakasgaia ematearen edozein unetan gertatzen bada ere, ekarriko du irakasgai honetan programatutako ondorengo lanak ez onartzea, ez zuzentzea, ez itzultzea eta ez ponderatzea. Hala ere, ebaluazio jarraitua galtzen duen ikasleak eskubidea izango du deialdi arruntean azterketara aurkezteko.

Plagioa atzemanaz gero, ikasleak ebaluazio jarraitua galduko du, irakasgaia ematearen edozein unetan gertatzen bada ere, eta horrek ere ekarriko du irakasgai honetan programatutako ondorengo lanak ez onartzea, ez zuzentzea, ez itzultzea eta ez ponderatzea. Hala ere, ikasleak eskubidea izango du deialdi arruntean azterketara aurkezteko.

Ortografia-akatsak launaka zenbatuko dira: lau akatseko bloke bakoitzak puntu bat kenduko du hamarretik, gehienaz bi puntu kendu arte.

Era berean, ebaluazio jarraitua behin eta berriz eskola-saioetara ez joateagatik galdu duten ikasleentzat proba espezifiko bat prestatuko da, ikasgaiko eduki osoa menperatzen dutela erakusteko. Proba hori irakasgaiaren deialdi arruntean egingo da, eta idatzizko azterketa izango da, klasean landutako egileen edo kontzeptuen edozein testuren inguruan.

Ebaluazio jarraituan eskatutako lanetako bat gainditu ez duen ikasleak, batez bestekoa gaindituta badu, aukera izango du lan hori hobetzeko irakasgaiaren deialdi berezian.

Deialdi arruntaren ondoren, ikasleren batek azterketa hori gainditzen ez badu, deialdi berezia egingo da, irakasgaia berreskuratzeko aukera emanez. Bigarren proba hori idatzizko azterketa izango da, deialdi arruntaren ereduari jarraituz.

Ebaluazio jarraitua suspenditzen duen ikasleak ez du eskubiderik izango deialdi arruntean azterketara aurkezteko, eta zuzenean deialdi berezian aztertu beharko da.

-Ohiko deialdia:

Irakasgaiaren gaitasun eta eduki guztien %100 ebaluatuko da idatzizko azterketa baten bidez.

-Ez ohiko deialdia:

Irakasgaiaren gaitasun guztien %100 ebaluatuko da. Deialdi arruntean “suspentsa”, “ez aurkeztua” edo “deialdiari uko” kalifikazioa jaso duten ikasleek eskubidea izango dute deialdi berezian ebaluatua izateko.

Deialdi berezia, bai urtarilean amaitzen diren irakasgaietan, bai maiatzean amaitzen direnetan, ekainean egingo da, egutegi akademikoan horretarako gordetako egunetan.

Adimen artifizialeko tresnak lan bat osorik edo partzialki sortzeko erabiltzea plagiotzat hartuko da, eta lan horretan 0ko kalifikazioa ekarriko du.

10. Bibliografia, baliabideak eta ikasmaterialak

10.1. Eskuliburu didaktikoa

Urrutia, B. (2025). *Dantzaren gramatikaren inguruko oharak. Arte eszenikoen ikerketa, ekosistema eta egitura pedagogikoen eskuliburua*. Enbata.

10.2. Baliabideak

- Acaso, M. (2014). *La educación artística no son manualidades: Nuevas prácticas en la enseñanza de las artes y la cultura visual* (3.ª ed.). Los Libros de la Catarata.
- Acaso, M., & Megías, C. (2017). *Art thinking: Cómo el arte puede transformar la educación*. Paidós.
- Barba, E., & Savarese, N. (2012). *El arte secreto del actor: Diccionario de antropología teatral*. Artezblai.
- Benjamin, W. (2018). *Iluminaciones*. Taurus.
- Berger, J. (2012). *Modos de ver*. Gustavo Gili.
- Berger, J. (2019). *Mirar*. Gustavo Gili.
- Château, J. (2018). *Los grandes pedagogos: Educación y pedagogía*. Fondo de Cultura Económica.
- Chomsky, N. (2012). *La (des)educación contemporánea* (G. G. Djembé, Trad.). Austral.
- Coelho, T. (2018). *Diccionario crítico de política cultural: Cultura e imaginario*. Gedisa.
- Danto, A. C. (2015). *Después del fin del arte: El arte contemporáneo y el linde de la historia*. Paidós.
- Debord, G. (2002). *La sociedad del espectáculo*. Pre-Textos.
- De Miguel Díaz, M. (2006). *Metodologías de enseñanza y aprendizaje para el desarrollo de competencias*. Alianza Editorial.
- De Pascual Otero, A. (2018). *El arte es una forma de hacer, no una cosa que se hace: Reflexiones a partir de una conversación de Luis Camnitzer y arte + educación*. Los Libros de la Catarata.
- Diamond, J. (2015a). *Colapso: Por qué unas sociedades perduran y otras desaparecen*. Debolsillo.
- Diamond, J. (2015b). *El mundo hasta ayer: ¿Qué podemos aprender de las sociedades tradicionales?* Debolsillo.
- Eco, U. (2000). *Tratado de semiótica general*. Lumen.
- Eco, U. (2002). *Historia de la belleza*. Debolsillo.
- Foucault, M. (2002). *Arqueología del saber*. Siglo XXI Editores.

- Foucault, M. (2015). *Historia de la locura en la época clásica*. Fondo de Cultura Económica.
- Gramsci, A. (2015). *Antología*. Akal.
- Hegel, G. W. F. (2019). *Fenomenología del espíritu*. Abada.
- Kusch, R. (1962). *Obras completas* (Tomo II: *América profunda*). Fundación Ross.
- Laban, R. (2011). *The mastery of movement* (4th ed.). Dance Books.
- Martí i Pérez, J. (1996). *El folklorismo: Uso y abuso de la tradición*. Roncal.
- Mayorga, J. (2019). *Silencio: Razón del teatro*. La Uña Rota.
- Mead, M. (1998). *Cultura y compromiso: Estudio sobre la ruptura generacional* (3.ª ed.). Gedisa.
- Ordine, N. (2013). *La utilidad de lo inútil*. Acantilado.
- Ordine, N. (2017). *Clásicos para la vida: Una biblioteca universal*. Acantilado.
- Said, E. (2019). *Cultura e imperialismo*. Debolsillo.
- Urbeltz, J. A. (1994). *Bailando el caos*. Pamiela.
- Urbeltz, J. A. (2000). *Bailes de espadas y sus símbolos*. Pamiela.